

KURSA KODS*

STUDIJU KURSA PROGRAMMAS STRUKTŪRA

Kursa nosaukums latviski	Dažādība izglītībā	
Kursa nosaukums angļiski	Diversity in education	
Kursa nosaukums otrā svešvalodā (ja kursu docē krievu, vācu vai franču valodā)	–	
Studiju programma/-as, kurai/-ām tiek piedāvāts studiju kurss	Matemātika, fizika un datorzinātnes	
Statuss (A, B, C daļa)	A daļa	
Krēdītpunktu skaits; KRP sadalījums pa semestriem, ja kursam ir vairākas daļas	2 KRP	
KURSA IZSTRĀDĀTĀJS/-I		
Vārds, uzvārds	Struktūrvienība	Amats, grāds
Dina Bethere	PSDF	Asociētā profesore, Dr.paed.
Linda Pavītola	PSDF	Asociētā profesore, Dr.paed.
Kopējais stundu skaits (1 KRP = 40 st.)	80	
Lekciju skaits (1 lekcija, seminārs, praktiskie un laboratorijas darbi = 2 st.)	8	
Semināru vai praktisko nodarbību skaits	8	
Laboratorijas darbu skaits	-	
Kursa līmenis (1-4 – akadēmiskā bakalaura; 5-6 – akadēmiskā maģistra; 7- doktora; P – profesionālais)	P	
Pārbaudes forma/ -as	Ieskaite	
Priekšzināšanas (kursa nosaukums, programmas daļa, kurā kurss jāapgūst)	Ilgtspējīga attīstība izglītībā	
Zinātņu nozare/apakšnozare	Pedagoģija	
Kursa mērķi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Attīstīt izpratni par dažādības aspektiem izglītībā. 2. Nodrošināt studentiem iespēju apgūt zināšanas par iekļaujošās izglītības stratēģiju un tās īstenošanas tendencēm starptautiskajā un Latvijas izglītības sistēmā. 3. Nodrošināt studentiem iespēju apgūt starpkultūru kompetenci, izprast pedagoģisko darbību multikulturālā izglītības vidē globalizācijas procesu kontekstā. 	
Kursa uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Veidot topošo pedagoģu izpratni par globalizāciju, dažādības izglītības jēdzienu kategorijām, dimensijām, darbības un pārmaiņu nepieciešamību, līdztiesīgu izglītības iespēju nodrošināšanu multikulturālā vidē. 2. Sekmēt topošo skolotāju profesionālo kompetenci iekļaujošās un bilingvālās izglītības realizācijā daudz kultūru mācību vidē. 3. Attīstīt topošo skolotāju prasmes plānot, organizēt un īstenot mācību un audzināšanas darbu multikulturālā un iekļaujošās izglītības vidē. 	
Kursa valoda	Latviešu	

STUDIJU KURSA REZULTĀTI: ZINĀŠANAS; PRASMES; KOMPETENCES	
latviski	<p>Zināšanas par iekļaujošas izglītības īstenošanas modeļu sociāli normatīvajiem nosacījumiem un to īstenošanas iespējām.</p> <p>Izpratne par dažādības izglītības jēdzieniem dažādos aspektos.</p> <p>Izpratne par iekļaujošās izglītības attīstības vēsturi un zinātnisko koncepciju.</p> <p>Prasmes izvēlēties un pielietot dažādas mācīšanas un mācīšanās stratēģijas, kas atbalsta dažādību un izglītojamo individuālās vajadzības un intereses.</p> <p>Prasmes prognozēt un identificēt pedagoģiskās situācijas multikulturālā izglītības vidē un sadarbībā ar ģimeni.</p> <p>Prasmes organizēt mācību procesu, ievērojot starpkultūru un iekļaujošās izglītības aspektus.</p> <p>Prasmes pilnveidot skolēnu personības kompetenci saistībā ar sociālās vides daudzveidību, attīstot skolēnu toleranci, socializācijas prasmes, gatavību dzīvesdarbībai daudzveidīgā, multikulturālā sabiedrībā.</p>
angliski	<p>Knowledge about socially normative conditions of implementing inclusive education models and how to apply them.</p> <p>Increased awareness about diversity education conceptions in different aspects.</p> <p>Understanding the history of inclusive education development and scientific concepts.</p> <p>Skills to select and apply various teaching and learning strategies that support diversity and individual needs and interests of students.</p> <p>Skills to predict and identify the teaching situation in a multicultural educational environment and in collaboration with the family.</p> <p>Skills to organize the learning process, subject to cross-cultural and inclusive education issues.</p> <p>Skills to develop intercultural proficiency, tolerance, intercultural socialization skills, readiness for life in a diverse, multicultural society.</p>
otrā svešvalodā (ja kursu docē krievu, vācu vai franču valodā)	-

KURSA ANOTĀCIJA (līdz 300 rakstu zīmēm)	
latviski	<p>Dažādības un multikulturālisma konceptuālais pamats - kultūra, nācija, etniskums un sabiedrība; identitāte; integrācija, globalizācija. Kultūru dažādība un sociālā dinamika - aizspriedumi, stereotipi, attieksmes. Etniskās grupas Latvijā. Starpkultūru izglītības mērķis, multikulturāls mācību process skolēnu ilgtspējīgai attīstībai, Starpkultūru kompetence. Iekļaujošas izglītības definīcija. Iekļaujoša izglītība globalizācijas procesu kontekstā. Kvalitātes un resursu izlietojuma efektivitātes nodrošinājums iekļaujošas izglītības vidē.</p>
angliski	<p>Conceptual base of diversity and multiculturalism: culture, nation, ethnicity and society; identity; integration, globalization. Cultural differences and social dynamics: prejudices, stereotypes, attitudes. Ethnic groups in Latvia. Aim of intercultural education; Multicultural learning process for sustainable development of pupils/students;</p>

	Intercultural competence. Definition of inclusive education. Inclusive education in context of globalisation processes. Ensuring quality and effective use of resources in inclusive education environment.
angliski	otrā svešvalodā (ja kursu docē krievu, vācu vai franču valodā)

-

KURSA PLĀNS UN SATURA IZKLĀSTS		
Tēma un apakštēma (norādīt daļu sadalījumu – I; II daļa ..., ja kurss dalās vairākās daļās un ir vairākas pārbaudes formas)	Apjoms stundās	Veids (lekcijas, semināri, praktiskās nodarbības, laboratorijas darbi)
Dažādība, multikulturālisms, globalizācija: izpratne par jēdzieniem un procesu būtību, globalizācija vēsturiskā un perspektīvā skatījumā, kultūru dažādības, ietekmētājfaktori un izpausmes, ieguvumi, iespējas, riski, draudi, risinājumi multikulturālā sabiedrībā un izglītības vidē.	4	Lekcija/ seminārs
Aizspriedumi, stereotipi, attieksmes. Starpkultūru komunikācija. Situācija Latvijā - etniskās grupas un minoritāšu kultūras, to simboli, tradīcijas, vērtības, līdzīgā un atšķirīgā apzināšanās; tolerantas attieksmes, empātijas, cieņas un sociālo pārmaiņu veicināšana.	4	Lekcija/ seminārs
Dažādība izglītības procesā: mācību un audzināšanas darbs, tā adaptācija konkrētajai multikulturālajai izglītības videi un situācijai, bilingvālā izglītība daudz kultūru mācību vidē, komandas darbs multikulturālā izglītības vidē. Sadarbība starp dažādiem partneriem: skolotājiem, skolēniem, skolas administrāciju, vecākiem.	4	Lekcija/ seminārs
Pedagoga starpkultūru kompetences nozīme profesionālajā darbībā: starpkultūru kompetences struktūra, veidošanās, nepārtrauktas pilnveides nepieciešamība, skolotāja personības un multikulturālisma mijietekme, perspektīvas, nepieciešamība izprast sociāli ekonomiskos procesus sabiedrībā, inovācijas izglītībā, zināšanu un dzīvesdarbības savstarpējo saikni, gatavība formālai, neformālai un informālai tālākizglītībai.	4	Lekcija/ seminārs
Iekļaujošās izglītības zinātniskā koncepcija. Personības būtības izpratne. Tiesības un normas iekļaujošajā izglītībā. Iekļaujošās izglītības koncepcijas nostādņu attīstības vēsture.	4	Lekcijas, praktiskās nodarbības.
Nosacījumi iekļaujošās izglītības praktiskajai īstenošanai. Izglītības kvalitātes nodrošinājums. Ilgtspējīga stratēģija izglītības resursu plānošanā. Internā un eksternā izglītības atbalsta sistēma.	4	Lekcijas, praktiskās nodarbības.
Modelis: „Skola visiem”. Iekļaujošās izglītības koncepcijas īstenošana dažādās izglītības pakāpēs: mikrosistēmiskie un makrosistēmiskie faktori. Skolotāja personālās,	4	Praktiskās nodarbības, seminārs.

sociālās un profesionālās kompetences iekļaujošās izglītības nodrošināšanai.		
Iekļaujošās izglītības zinātniskā koncepcija. Personības būtības izpratne. Tiesības un normas iekļaujošajā izglītībā. Iekļaujošās izglītības koncepcijas nostādņu attīstības vēsture.	4	Lekcijas, praktiskās nodarbības.

STUĎĒJOŠĀ PATSTĀVĪGAIS DARBS			
Patstāvīgā darba tēmas	Patstāvīgā darba uzdevumi	Apjoms stundās	Sagaidāmais rezultāts
Individuālā kultūras identitāte un dažādības tolerance	Grafiski attēlot ģimenē sastopamās kultūras, kā arī minēt valodas, kas tiek lietotas ģimenē vai sastaptas dzīves ceļā.	8	Izpratne par identitāti veidojošiem faktoriem un izpausmju daudzveidību.
Kultūru daudzveidība un dažādība	Izzināt vienu līdzās dzīvojošu kultūru: pamatiezīmes, tradīcijas, temperaments, saruna ar šīs kultūras pārstāvi	8	Zināšanas par kultūru dažādības aspektiem; spēja argumentēti diskutēt par dažādības respektēšanu izglītības procesā.
Aktualitātes dažādības izglītības jomā Latvijā un pasaulē	Savākt jaunākos avīžu rakstus vai interneta ziņas, kur skarti jautājumi saistīti ar dažādības aspektiem/starpkultūru izglītību/multikulturālu sabiedrību. Komentēt šīs ziņas, paužot savu viedokli.	8	Apzināties jaunākos notikumus un tendences Latvijā un pasaulē dažādības izglītības jomā, prast tos analizēt un paust savu viedokli.
Iekļaujošās vides filozofija un struktūra	Iekļaujošās izglītības konceptuālo dokumentu analīze.	8	Zināšanas par iekļaujošās izglītības īstenošanas nosacījumiem.
Izglītības sistēmas attīstības modeļi	Iekļaujošās izglītības modeļu analīze, sagatavošanās diskusijai.	8	Zināšanas par iekļaujošās izglītības īstenošanas modeļiem.
Iekļaujošās prakses modelēšana	Didaktiskās aktivitātes izstrāde iekļaujošās izglītības nodrošināšanai, tēmas izstrādes prezentācija	8	Prasmes izvēlēties un plānot dažādas mācību stratēģijas.

Prasības KRP iegūšanai	50% - lekciju, praktisko darbu apmeklējums un aktīva līdzdarbība diskusijās un seminārnodarbībās, 50% - eksāmena darba izstrāde par izvēlētu tēmu.
Mācību pamatliteratūra	Bethere D. Izglītības programmu individualizācija bērniem ar speciālajām vajadzībām. – Liepāja, 2006 Darbs iekļaujošā klasē. Metodiskie materiāli. Rīga, 2008.

	<p>Dirba M. Mijkultūras izglītības daudzveidība.- R.: RaKa, 2006.- 139 lpp.</p> <p>Diversity and Inclusion (2009). Challenges for teacher education. Final conference of the Council of Europe Project “Policies and Practices for Teaching Sociocultural Diversity”. 26 – 28 October 2009, Oslo, Norway.</p> <p>Hegarty, S. Education children and young people with disabilities. UNESCO</p> <p>Indekss iekļaujošajā izglītībā. Rīga, 2006 (LiepU Vispārīgās pedagogijas katedras resurss)</p> <p>Inglis C. (2008). Planning for cultural diversity. UNESCO: International Institute for Education Planning.</p> <p>Samoval, L., Porter, R. and McDaniel, E. Communication between Cultures (2010). Grāmata pieejama bibliotēkas lasītavā</p> <p>Valoda, vide, sadarbība, tradīcijas, vērtības, līdzdalība, kultūra. (2011). Mācību metodiskais materiāls starpkultūru saskarsmē. IAC, Rīga.</p>
<p>Mācību papildliteratūra</p>	<p>Ädler, Alfreds. Individuālpsholoģija skolā. Rīga: Zvaigzne ABC, 2001.</p> <p>Baltā grāmata par izglītību un apmācību. Mācīšana un mācīšanās – ceļš zu izglītotu sabiedrību. Rīga: Lielvārds, 1998</p> <p>Gröschke, Dieter. Psychologische Grundlagen für Sozial- und Heilpädagogik: ei Lehrbuch zur Orientierung für Heil-, Sonder- und Sozialpädagogen. Bad Heilbrunn: Verlag Julius Klinkhardt, 2005</p> <p>Beikers K. Bilingvisma un bilingvālās izglītības pamati.- R.: Nordik, 2002.- 341 lpp.</p> <p>Bubers, M. Es un Tu. Zvaigznes ABC, 2011, 160 lpp.</p> <p>Celitāne Č. Otrās valodas apguve. Rīga: Pētergailis 2007. 51.lpp.</p> <p>Dirba M. Latvijas identitāte: pedagoģiskais aspekts. Rīga: RaKa. 2003. 137.lpp.</p> <p>Druvieta I., Gavriļina M. (2003). Minoritātes bērni latviešu mācībvalodas skolās. Rīga: IZM.</p> <p>Eiropas Komisija pret rasismu un neiecietību. Trešais ziņojums par Latviju.- Strasbūra: Council of Europe, 2007.- 39 lpp.</p> <p>Krastiņa E., Bērziņa Ž., Lūciņa Z., Zaķe D. Čigānu identitāte multikulturālā skolā. – R.: Izglītības iniciatīvu centrs, 2005. – 89 lpp.</p> <p>Lewis, R. D. (2008). <i>Cross cultural communication: A visual approach</i>. Transcreen Publications.</p> <p>Starpkultūras izglītības ceļvedis.(2004) Rīga</p> <p>Stēnsgrorda P. Māte, bērni un tēvs: 16 intervijas ar netradicionālām ģimenēm.- R.: Atēna, 2004.- 154 lpp.</p> <p>Wawra, D. (2009). Social intelligence: the key to intercultural communication. <i>European Journal of English Studies</i>, 13(2), 163-177.</p>
<p>Periodika, interneta resursi un citi avoti</p>	<p>Galvenie principi kvalitātes veicināšanai iekļaujošā izglītībā – Ieteikumi praksei. (2011). Pieejams: http://www.european-agency.org/publications/ereports/key-principles-for-promoting-quality-in-inclusive-education-1/keyprinciples-rec-LV.pdf.</p> <p>Galvenie principi kvalitātes veicināšana iekļaujošā izglītībā – Rekomendācijas politikas veidotājiem. (2009). Pieejams: http://www.european-agency.org/publications/ereports/key-principles-for-promoting-quality-in-inclusive-education/key-principles-LV.pdf</p>

	<p>Guidelines for Inclusion. (2005). Pieejams: http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001402/140224e.pdf. The Salamanka Statement and Framework for Action on Special Needs Education. (1994). Pieejams: http://www.unesco.org/education/pdf/SALAMA_E.PDF Bērnu - imigrantu integrācija Eiropas skolās. Paziņojums medijiem. Eurydice Golubeva, M. Dažādības integrācija valsts vispārējās izglītības sistēmā, 2006 Kultūru daudzveidība un iecietība Latvijā – dati, fakti, viedokļi, Rīga, 2003 Starptautiskās rekomendācijas Latvijai par atšķirību pilsoņu un nepilsoņu tiesībās samazināšanu (līdz 2010) <i>White Paper on Intercultural Dialogue “Living Together As Equals in Dignity”</i> Launched by the Council of Europe Ministers of Foreign Affairs at their 118th Ministerial Session (Strasbourg, 2008)</p>
--	---

Kursa izstrādātājs:		D. Bethere	24.04.2014.
		L.Pavītola	24.04.2014.
	Paraksts	Paraksta atšifrējums	Datums
Kurss apstiprināts:		A.Jansone	24.04.2014.
	Dekāns/ prodekāns/ Zinātniskā institūta direktors	Paraksta atšifrējums	Fakultātes domes sēdes protokols Nr. / Institūta Zinātniskās padomes protokols Nr. Datums